

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Budapesten, 2011. évi március hó 29. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az állatkínzás vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség felülvizsgálati indítványát elbírálv a Püspökladányi Városi Bíróság 4.Bk.40/2009/2. számú végzését megváltoztatja, a terheltet az állatkínzás vétsége (Btk. 266/B.§ (2) bekezdés) miatt emelt vád alól felmenti;

a jogosulatlan vadászat szabálysértése miatt az eljárást megszünteti;

a léghuska elkobzásra vonatkozó rendelkezést mellőzi;

megállapítja, hogy az első fokú eljárásban, valamint a felülvizsgálat során felmerült bűnügyi költség az államot terheli.

A terhelt által pénzbüntetés és bűnügyi költség címén befizetett összeget a befizetéstől számított törvényes kamataival visszatéríteni rendeli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A Püspökladányi Városi Bíróság a 2009. évi május 22. napján tárgyalás mellőzésével meghozott 4.Bk.40/2009/2. számú végzésével a terhelttel szemben állatkínzás vétsége miatt 200 napi tétel pénzbüntetést szabott ki. Egy napi tétel összegét 400 forintban

állapította meg, s rendelkezett az így kiszabott 104.000 forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetére is.

A városi bíróságon Bnyk.16/2009. tételszám alatt bevételezett légpuskát elkobozta, kötelezte a terheltet 30.732 forint bünygi költség megfizetésére is.

A végzés tárgyalás tartására irányuló kérelem hiányában 2009. június 5-én jogerőre emelkedett.

A megállapított történeti tényállás a következő:

„A vádlott 2008. november 4. napján 14 óra körüli időben a saját tulajdonát képező 4,5 mm kaliberű, gyártási szám és azonosító nélküli, felhúzókaros, kínai gyártmányú légpuskával lelőtt 1 db fácánkakast.”

Az alkalmazott jogszabályok között a bűncselekmény alapjaként a bíróság a Btk. 266. § (1) és (2) bekezdését, míg az elkobzás alapjaként a Btk. 77. § (1) bekezdésének a) pontját hívta fel.

A jogerős ügydöntő határozat ellen a Be. 416. § (1) bekezdésének a) pontjában megjelölt okból a Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség nyújtott be felülvizsgálati indítványt.

Jogi indokainak lényege szerint az állatkínzás vétségének a Btk. 266/B. §-ának (2) bekezdése szerinti törvényi tényállása nem határozza meg a tiltott vadászati eszköz fogalmát, ezért erre nézve az 1996. évi LV. törvény 68. §-ának (1) bekezdésének rendelkezése az irányadó.

A támadott határozat ezzel szemben - a vádirattal egyezően - a vadásatról szóló törvény 67. §-ának (1) bekezdésére alapozta a bűncselekmény megvalósulását, amely szerint „vadat csak vadászati célra engedélyezett - legalább negyvenöt centiméter csőhosszúságú - vadászlőfegyverrel lehet ejteni”.

Miután a légpuska a lőfegyverekről és lőszerekről szóló 2004. évi XXIV. törvény szerint nem minősül lőfegyvernek - s annak használata a fentebb írtak miatt nem tekinthető tiltott vadászati eszköznek sem - a terhelt cselekménye nem bűncselekmény; büntetőjogi felelősségének a megállapítása ezért anyagi jogi szabályt sért.

Magatartásával - mivel megszegte a légfegyverre vonatkozó szabályokat, de vadászati jeggyel sem rendelkezett és a vadászat gyakorlására megállapított feltételeknek sem felelt meg - a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (Szabs.tv.) 141. § (2) bekezdésében és a 149. § (2) bekezdésében meghatározott lőfegyverrel kapcsolatos és jogosulatlan vadászat szabálysértését valósította meg, amely azonban már elévült.

Az indítvány arra irányult, hogy a Legfelsőbb Bíróság a terheltet az ellene állatkínzás vétsége miatt emelt vád alól bűncselekmény hiányában mentse fel; ugyanekkor tartsa hatályban a légpuska elkobzására vonatkozó rendelkezést, ami a Btk. 77. § (1) bekezdésének b) pontja alapján - figyelemmel a Szabs. törvény 20. § (1) bekezdésének a) pontjára és (4) bekezdésére is - helytálló.

A Legfőbb Ügyészség írásbeli nyilatkozatában és képviselője a nyilvános ülésen - az elírási hibák pontosítása mellett - az indítványt fenntartotta. (BF.3255/2010.)

A védő szintén felmentő ítélet hozatalát kérte.

A felülvizsgálati indítvány az anyagi jogi jogsértést illetően alapos.

A Btk. 266/B. §-ának (2) bekezdése értelmében állatkínzás vétségét követi el, s „az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a vadászatról szóló törvény által tiltott vadászati eszközzel, vagy tiltott vadászati módon vadászik, illetőleg a halászatról szóló törvény által tiltott halfogási eszközzel vagy módon halászik vagy horgászik”.

Az állatkínzás vétségének idézett törvényi tényállása ún. kerettényállás, amelyet az abban megjelölt speciális törvények vonatkozó rendelkezései töltenek meg tartalommal.

A vad védelméről, vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény határozza meg annak a „tiltott vadászati eszköznek” a fogalmát, amelynek használata megvalósíthatja a törvényi tényállást.

E törvény 68. §-a (1) bekezdésének a-g) pontjaiban foglaltak szerint tiltott vadászati eszköznek minősül: „a mérgezett hegyű és robbanó fejű nyílvevő; a számszerű; az e törvény előírásainak meg nem felelő vadászíj, illetve nyílvevő; a lőfegyverre szerelt hangtompító eszköz; a gímszarvasra, dámszarvasra, muflonra, valamint őzre történő vadászat esetén a sörétes vadászlőfegyver; a hurok, horog, madárlép, verem; a működése vagy felhasználása körülményei folytán nem szelektív háló.”

A felülvizsgálati eljárásban a Be. 423. §-ának (1) bekezdése értelmében kötelezően irányadó jogerős tényállás szerint a terhelt 4,5 mm kaliberű légpuskával lőtte ki a fácánkakast. A légpuska a lőfegyverekről és a lőszerekről szóló 2004. évi XXIV. törvény szerint nem minősül lőfegyvernek, és a vadászati törvény 68. §-ának (1) bekezdése alapján tiltott vadászati eszköznek sem.

Következésképpen annak használatával a terhelt a Btk. 266. §-ának (2) bekezdésében meghatározott állatkinzás vétségének törvényi tényállását nem valósította meg.

A Legfelsőbb Bíróság ezért a felülvizsgálati indítványnak helyt adott; a támadott jogerős ügydöntő határozatot a Be. 427. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásával megváltoztatta. A terheltet az ellene állatkinzás vétsége miatt emelt vád alól – mert a cselekménye nem bűncselekmény – a Be. 6. § (3) bekezdésének a) pontja alapján – felmentette.

Kétségtelen, hogy a terheltnek a tényállásban írt magatartása alapul szolgálhat valamilyen szabálysértés (az indítványban jelzett lőfegyverrel kapcsolatos, vagy akár a Szabs. tv. 157. § (5) bekezdése szerinti tulajdon elleni szabálysértés) megállapítására, azonban a szükséges tényállásból az ennek megítéléséhez szükséges elemek hiányoznak.

Alappal felmerülhet viszont a jogosulatlan vadászat szabálysértésének a megvalósítása (a tényállásból következően a terhelt vadászjeggyel nem rendelkezett) azonban a szabálysértés miatti felelősségre vonást a Szabs. tv. 11. §-ának (7) bekezdése kizárja.

Eszerint ugyanis a cselekmény az elkövetésétől számított két év elteltével feltétlenül elévül. Minthogy az irányadó tények szerint az elkövetésre 2008. november 4-én került sor, az elévülés időközben 2010. november 4-én bekövetkezett.

A Legfelsőbb Bíróság ezért a szóban lévő szabálysértés miatti eljárást is megszüntette.

Miután a terhelt bűncselekményt nem követett el, a légfegyvernek, mint a bűncselekmény elkövetési eszközének, a Btk. 77. § (1) bekezdés a) pontjára alapozott elkobzása a támadott ítéletben téves.

De nem rendelhető el az elkobzás a Btk. 77. § (1) bekezdésének b) pontja értelmében sem, mivel ez annak a dolognak az elkobzását írja elő, amelynek birtoklása a közbiztonságot veszélyeztet, vagy jogszabályba ütközik.

A közbiztonságra különösen veszélyes eszközökről szóló 175/2003. (X.28) Korm. számú rendeletben a légfegyver nem szerepel; tartása (birtoklása) a lőfegyverekről szóló 2004. évi XXIV. törvény alapján nem engedélyköteles.

(Az engedélyezési kötelezettség csak a 7,5 joule csőtorkolati energia feletti légfegyverekre terjed ki; az eljárás adatai szerint a lefoglalt légfegyver csőtorkolati energiája ezt a határértéket nem érte el.)

A szabálysértésekről szóló törvény 20. §-ának (7) bekezdése általános szabályként tiltja az elkobzás elrendelését, ha a cselekmény elkövetése óta két év eltelt; azt kivételként szintén csak akkor engedi meg, ha az elkobzás tárgyának birtoklása jogellenes.

A Legfelsőbb Bíróság ezért a támadott határozatot e tekintetben is megváltoztatva, a légfegyver elkobzását mellőzte.

A Be. 339. §-ának (1) bekezdése értelmében, az elsőfokú eljárásban felmerült bünygyi költséget az állam viseli; és a Be. 429. §-ának (1) bekezdése alapján az államot terheli a felülvizsgálati eljárásban a kirendelt védő díjával felmerült bünygyi költség is.

A pénzbüntetés és bünygyi költség címén esetlegesen befejezett összegeket a Be. 585. §-ának (1) bekezdése szerint kell a terheltnek visszatéríteni.

A Legfelsőbb Bíróság ítélete elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja.

Budapest, 2011. március 29.

Dr. Belegi József s. k. a tanács elnöke, Dr. Horváth Ibolya s. k. előadó bíró, Dr. Mészár Róza s. k. előadó bíró

A kiadmány hitelélül:

bíróági tisztviselő
MTné